

2019-04-17
BESLUT

Dnr/Ref. PAD 2018-825

Monyx Fund SICAV/Monyx Asset Management AB
Att: Marie Johansson
Lindhagensgatan 126, 5tr
112 51 Stockholm

Pensionsmyndighetens beslut

Pensionsmyndigheten avskriver Monyx Fund SICAV:s ansökan om att ingå fondavtal avseende fonden Monyx Strategi Världen, LU0674581847.

Motivering till beslutet

Monyx Fund SICAV (härefter Monyx Fund) inkom den 21 december 2018 med ansökan om att få ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten avseende fonden Monyx Strategi Världen.

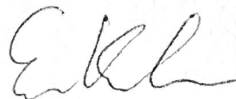
Pensionsmyndigheten skickade efter en granskning av ansökan en beslutsavsikt den 29 mars 2019 med avsikt att avslå Monyx Funds ansökan. Sista svarsdag för Monyx Fund var den 12 april 2019.

Monyx Fund har i e-postmeddelande som kom in till Pensionsmyndigheten den 12 april 2019 uppgett att de önskar dra tillbaka insänd ansökan om att ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten avseende fonden Monyx Strategi Världen (PAD 2018-825).

Pensionsmyndigheten avskriver därför ansökningsärendet. Det innebär att Pensionsmyndigheten avslutar ärendet utan att fatta något beslut i sakfrågorna.

Erik Fransson
Chef för fondtorgsavdelningen

Emma Karlsson
Fondutredare

www.pensionsmyndigheten.se

Information

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Pensionsmyndigheten, Box 38190, 100 64 Stockholm alternativt registrator@pensionsmyndigheten.se.

Ange följande i överklagandet:

- Organisationsnummer eller motsvarande och kontaktuppgifter
- Vilket beslut ni överklagar (ange Pensionsmyndighetens diarienummer)
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Hur ni vill att beslutet ska ändras och vilka omständigheter ni åberopar som stöd för att beslutet ska ändras

Överklagandet ska ha kommit in till Pensionsmyndigheten inom **tre veckor** från den dag ni fått ta del av beslutet.

Pensionsmyndigheten skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid.

Om du har frågor

Om du vill veta mer är du välkommen att kontakta Pensionsmyndighetens kundservice på 0771-776 776. Mer information finns också på vår webbplats pensionsmyndigheten.se.

Monyx Fund SICAV/Monyx Asset Management AB
Att: Marie Johansson
Lindhagensgatan 126, 5tr
112 51 Stockholm

Kommunicering av förslag till beslut

Pensionsmyndigheten bedömer att det för närvarande saknas förutsättningar att bevilja Monyx Fund SICAV:s ansökan om att ingå fondavtal avseende fonden Monyx Strategi Världen, LU0674581847. Pensionsmyndigheten avser därför att avslå ansökan.

Innan Pensionsmyndigheten beslutar i ärendet har Monyx Fund SICAV möjlighet att lämna synpunkter eller kompletterande uppgifter. De ska då ha kommit in till Pensionsmyndigheten **senast den 12 april 2019**. Om ni inte inkommer med synpunkter eller kompletterande uppgifter, kan Pensionsmyndigheten komma att meddela beslut utifrån befintliga uppgifter.

Bakgrund

Ärendebeskrivning

Monyx Fund SICAV, B67545, (härefter Monyx Fund eller sökanden) inkom den 21 december 2018 med ansökan om att få ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten avseende fonden Monyx Strategi Världen.

Sökanden

Av Monyx Funds ansökan framgår att Monyx Fund är registrerat i Luxemburg och är ett investeringsbolag i associationsrättslig form med rörligt aktiekapital (SICAV). Monyx Fund uppger i sin ansökan att de sedan den 21 juli 2011 har tillstånd som värdepappersfond (UCITS) i form av ett fondföretag (SICAV) från den luxemburgska tillsynsmyndigheten, Commission de Surveillance du Secteur Financier (härefter CSSF). Monyx Fund har enligt uppgift i ansökan ingen anställd personal.

I ansökan ska sökanden lämna uppgifter och information om bland annat sökandens ägare och organisation. I ansökningsformuläret, p. 1.4.4. Ägarförhållanden, c) har Monyx Fund uppgett att ägarna utgörs av de som vid varje tillfälle äger fondandelar i de olika delfonderna. Ingen information har lämnats avseende eventuella majoritetsägare eller innehavare av så kallade *founder shares* eller liknande.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

Av ansökan och i den till ansökan bifogade årsredovisningen för 2016 för Monyx Fund framgår att Monyx Fund sedan den 1 juni 2016 och alljämt utsett Nordic Fund Services S.A. (härefter NFS) till förvaltningsbolag (management company). Pensionsmyndigheten har i årsredovisningar hämtade från webbplats www.monyx.se funnit att SEB Fund Services S.A. var utsett förvaltningsbolag under perioden 21 juli 2011–31 maj 2016.

Pensionsmyndigheten konstaterar således att Monyx Fund inte är ett så kallat självförvaltande investeringsbolag, och inte heller har varit det under perioden från den 21 juli 2011 fram till idag.

Sökandens förvaltningsbolag

Enligt den informationsbroschyr som inkommit till Pensionsmyndigheten via e-post, ”Prospectus Monyx Fund”, daterad februari 2019 (härefter prospektet) bildades förvaltningsbolaget NFS i Luxemburg den 19 april 2016. Vid kontroll på CSSF:s webbplats framgår att förvaltningsbolaget haft tillstånd sedan den 19 april 2016 (se bilaga 1).

Enligt den inkomna ansökan har NFS varit ansvarigt för den dagliga och löpande driften av Monyx Fund sedan den 1 juni 2016. Den löpande driften omfattar enligt vad Monyx Fund uppgett i ansökan ett ansvar för kapitalförvaltning, distribution, risk management, regelefterlevnad och fondadministration inklusive TA/fondandelsägarhantering.

Sökandens externa kapitalförvaltare

I ansökan anges att varken Monyx Fund eller förvaltningsbolaget NFS bedriver någon form av egen kapitalförvaltning eller marknadsföring/försäljning då dessa funktioner för den aktuella delfonden sedan den 1 juni 2016 är delegerade till den externa kapitalförvaltaren Monyx Asset Management AB¹, org.nr 556643-6209.

Det framgår även av ansökan att ingen handel med värdepapper utförs av Monyx Fund eller dess förvaltningsbolag NFS. Istället utförs all handel med värdepapper/finansiella instrument för fondens räkning av den externa kapitalförvaltaren inom ramen för det uppdragsavtal där kapitalförvaltning delegerats. Även ansvaret för att löpande säkerställa och följa upp bästa orderutförande är delegerat till Monyx Asset Management AB enligt uppgift i ansökan.

Aktörernas ansvarsområden och ledande befattningshavare

Monyx Funds ansvarsområde beskrivs i prospektet under rubriken ”Board of Directors” (sid 47):

“The Directors are responsible for the overall management and control of the Fund. They will review the operations of the Fund and the Management Company.”

I ansökan anges att som förvaltningsbolag har NFS ett ansvar för att kontrollera och övervaka hur den externa kapitalförvaltaren, Monyx Asset Management AB, utför den delegerade funktionen kapitalförvaltning. Pensionsmyndigheten konstaterar därmed att det är förvaltningsbolaget NFS som övervakar och kontrollerar Monyx Asset

¹ Sedan 2011-07-21 har Monyx Financial Group AB varit Investment Manager till Monyx Fund. Namnbyte sker i februari 2017 från Monyx Financial Group AB till Monyx Asset Management AB.

Management AB:s utförda förvaltningsaktiviteter och, såvitt Pensionsmyndigheten kan bedöma, NFS som står under tillsyn i denna del.

Förvaltningsbolaget NFS har enligt den inkomna ansökan om fondavtal ingen utsedd s.k. *conducting officer* för kapitalförvaltningen (chef kapitalförvaltning i tabell över ledande befattningshavare (sid 11)). Monyx Fund anger i ansökan att NFS därför måste utse *conducting officers* med övervakningsansvar för funktionen.

Av ansökan framgår att en ansökan har lämnats till CSSF om att utse VD:n, Lars Erik Høgh, på förvaltningsbolaget NFS som *conducting officer* för att övervaka kapitalförvaltningen. Enligt till ansökan bifogad "Förteckning över ledande personer Monyx Fund" framgår att Lars Erik Høgh var VD och *conducting officer* på NFS under perioden 2016-januari 2018. Sedan oktober 2018 är han åter VD på förvaltningsbolaget NFS.

Det framgår inte av ansökan hur länge det av Monyx Fund utsedda förvaltningsbolaget saknat en övervakande funktion för kapitalförvaltningen.

Pensionsmyndighetens bedömning

Tillämpliga bestämmelser

Pensionsmyndighetens prövning av en fondförvaltares ansökan om att ingå fondavtal regleras bland annat i socialförsäkringsbalken (SFB), förordningen (2018:1302) om premiepension och Pensionsmyndighetens fondavtal.

Av 64 kap. 17 c § andra stycket 1–9 SFB framgår att Pensionsmyndigheten ska bifalla en ansökan om fondförvaltaren och fonden uppfyller de krav som anges i stycket. Kraven i punkterna 1, 7 och 8 kompletteras av kraven i 4–6 §§ förordningen om premiepension. Kravet i punkten 9 innebär att fondförvaltaren och fonden ska uppfylla de villkor i fondavtalet som Pensionsmyndigheten har bestämt och tillkännagett.

Samtliga krav ska vara uppfyllda vid tidpunkten för Pensionsmyndighetens prövning av ansökan (se regeringens proposition Ett tryggt och mer hållbart premiepensionssystem; prop. 2017/18:247).

Pensionsmyndigheten har i p. 2.1 andra–fjärde styckena i fondavtalets huvuddokument tillkännagett att följande avtalsvillkor utgör krav enligt 64 kap. 17 c § andra stycket 9 SFB:

- fondförvaltaren och fonden ska, redan vid tidpunkten för prövningen av ansökan, uppfylla de villkor som anges i p. 2.1 andra stycket (i)–(iv) i fondavtalets huvuddokument
- fondförvaltaren ska dessutom, redan vid tidpunkten för prövningen av ansökan, ha gjort sannolikt att denne och fonden kommer att uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående.

Om Pensionsmyndigheten bifaller en ansökan om fondavtal är ett avtal, enligt 64 kap. 17 c § första stycket SFB, ingånget mellan fondförvaltaren och Pensionsmyndigheten.

Pensionsmyndighetens prövning av Monyx Funds ansökan om att ingå fondavtal för fonden Monyx Strategi Världen, aktualiserar ett antal bestämmelser i SFB,

förordningen om premiepension och Pensionsmyndighetens fondavtal. Vilka dessa bestämmelser är samt grunderna för Pensionsmyndighetens bedömning redovisas nedan.

Verksamhetshistorik

Det framgår av 64 kap. 17 c § 1 SFB att fondförvaltare ska uppfylla krav på verksamhetshistorik.

Kravet på verksamhetshistorik innebär att en fondförvaltare – vid ansökan om att få ingå fondavtal – ska visa att denne har förvaltat en eller flera fonder under en viss sammanhängande tidsperiod. Ett sådant krav säkerhetsställer att fondförvaltarens verksamhet kan bedömas vid tidpunkten för prövningen av ansökan. (Se prop. 2017/18:247, s. 35–36.)

I 4 § förordningen om premiepension föreskrivs att den verksamhetshistorik som krävs ska omfatta minst tre år.

Eftersom fondverksamheten beskrivs i årsredovisningar utifrån fondförvaltarens verksamhetsår anser Pensionsmyndigheten att verksamhetshistoriken ska omfatta minst tre hela verksamhetsår.

Av ansökan framgår bl.a. följande. Monyx Fund har utsett NFS som förvaltningsbolag (från och med den 1 juni 2016) och som ansvarig för den dagliga och löpande driften av Monyx Fund. Den löpande driften omfattar ett ansvar för kapitalförvaltning, distribution, risk management, regelefterlevnad och fondadministration inklusive TA/fondandelsägarhantering. Till och med den 31 maj 2016 var SEB Fund Services S.A. utsett förvaltningsbolag.

Eftersom Monyx Fund inte är eller påstår sig ha varit självförvaltande investeringsbolag i minst tre år under de senaste åren samt inte har någon anställd personal kan sökanden, enligt Pensionsmyndighetens bedömning, inte anses utföra eller ha utfört någon förvaltning av fonder i formell mening.

Pensionsmyndigheten bedömer därför att Monyx Funds verksamhet inte kan bedömas vid tidpunkten för prövningen av ansökan samt att Monyx Fund inte uppfyller kravet på verksamhetshistorik i 64 kap. 17 c § andra stycket 1 SFB.

Pensionsmyndigheten konstaterar även att inte heller det utsedda förvaltningsbolaget, NFS, uppfyller kraven på verksamhetshistorik eftersom NFS inte har förvaltat en eller flera fonder under minst tre hela verksamhetsår.

Lämplighet och god sed

Avtalspart

En central utgångspunkt för premiepensionssystemet är att endast fonder med tillstånd att bedriva fondverksamhet och som står under tillsyn ska få medverka i systemet (se prop. 2017/18:247, s. 23). Av ansökan framgår att Monyx Fund har utsett ett förvaltningsbolag, NFS, som ansvarar för den dagliga och löpande driften av Monyx Fund, inklusive övervakning av den externa kapitalförvaltarens utförande av förvaltningen. Monyx Fund har inte visat att de står under tillsyn av CSSF avseende förvaltningen och därmed sammanhängande uppgifter. Såvitt Pensionsmyndigheten

- kan bedöma utövar CSSF endast sådan tillsyn över NFS och inte över Monyx Fund. Pensionsmyndigheten anser att det är direkt olämpligt att myndigheten ingår fondavtal med en part som inte står under adekvat tillsyn av behörig tillsynsmyndighet och som inte heller ansvarar för utförandet och övervakningen av förvaltningen. Pensionsmyndigheten anser att detta utgör sådana omständigheter av betydelse som avses i p. 3.7.1 i fondavtalets huvuddokument.

Ledande befattningshavare

I enlighet med p. 3.1 första stycket i fondavtalets huvuddokument ska fondförvaltaren och närstående aktör med tillbörlig omsorg, i enlighet med tillämpliga författningar och övriga regelverk, och på ett fackmannamässigt sätt förvalta det kapital som Pensionsmyndigheten har fört över till den fond som förvaltas av fondförvaltaren. Fondförvaltaren ska utföra uppdraget på ett sådant sätt att pensionsspararnas intressen vid var tid tas tillvara. Enligt bestämmelsens andra stycke ska fondförvaltaren, om inte annat uttryckligen anges, efter bästa förmåga tillse att närstående aktör följer vad som anges i första stycket.

Även i anvisningarna till samarbetsavtalet på sidan 6, som NFS (som enligt fondavtalet utgör en närstående aktör till Monyx Fund) har ingått med Pensionsmyndigheten, anges att en fondförvaltare måste förvalta pensionsspararnas pengar på ett fackmannamässigt sätt.

Varken Monyx Fund eller dess förvaltningsbolag NFS bedriver någon form av egen kapitalförvaltning då denna funktion är delegerad till den externa kapitalförvaltaren, Monyx Asset Management AB. Som förvaltningsbolag måste dock NFS, enligt regelverket i Luxemburg, utse s.k. conducting officers med övervakningsansvar för funktionen.

Det framgår inte av ansökan hur länge funktionen conducting officer för kapitalförvaltningen (chef kapitalförvaltning) har varit vakant eller anledningen till detta men Pensionsmyndigheten anser det olämpligt att det vid *något tillfälle* saknas en conducting officer med ansvar för denna, för verksamheten, centrala funktion.

Pensionsmyndigheten anser att NFS, som är närstående aktör till sökanden enligt definitionen i fondavtalet, i och med ovanstående inte med tillbörlig omsorg, och på ett fackmannamässigt sätt förvaltat det kapital som Pensionsmyndigheten fört över till fonden och därmed inte utför uppdraget på ett sådant sätt att pensionsspararnas intressen tas tillvara.

Det faktum att NFS brustit i sitt övervakningsansvar samt att Monyx Fund därmed inte heller kan anses efter bästa förmåga ha sett till att NFS med tillbörlig omsorg och på ett fackmannamässigt sätt förvaltat det kapital som Pensionsmyndigheten fört över till fonden påverkar även Pensionsmyndighetens samlade bedömning av sökandens lämplighet enligt p. 3.7.1 i fondavtalets huvuddokument negativt.

Dolda avgiftsuttag

Innehav i Monyx Aktiv Ränta

Pensionsmyndigheten konstaterar i årsredovisningar från 2014 till 2017 att fonden Monyx Strategi Världen haft placeringar i fonden Monyx Aktiv Ränta (t.o.m. oktober 2018).² Monyx Aktiv Ränta var delfond i samma paraplyfond som Monyx Strategi Världen.

Monyx Strategi Världen placering i Monyx Aktiv Ränta var enligt data i Morningstar Direct under dessa år mellan 3,0 procent upp till 5,1 procent (se bilaga 2). Placeringen avyttrades i november 2018 i samband med att ansökan om fondavtal lämnades in till Pensionsmyndigheten.

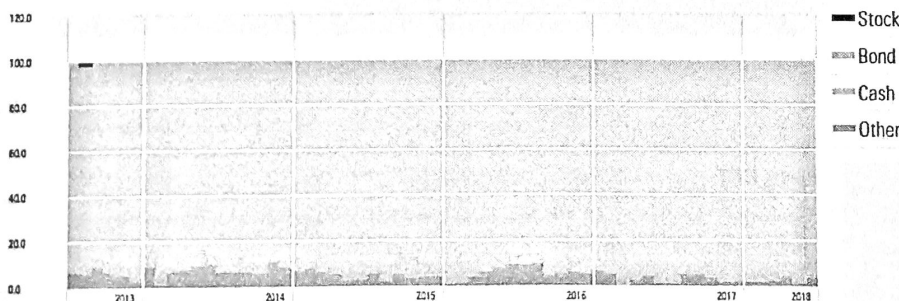
Monyx Aktiv Ränta tog, enligt dess fondbestämmelser³, ut en rörlig avgift på 20 procent av fondens avkastning över riskfri ränta (OMRX T-bill index). Monyx Aktiv Ränta tillämpade inte så kallat high watermark, som innebär att den rörliga avgiften endast kan tas ut om fondens värde överstiger tidigare högsta värde. Monyx Aktiv Ränta fick dessutom ta ut rörlig avgift även om den riskfria räntan varit negativ så länge fonden under samma period haft en positiv eller mindre negativ avkastning.

Pensionsmyndigheten anser att resultatbaserad ersättning är en ersättning som en fondförvaltare kan ta ut om förvaltningen bedrivs på ett skickligt och effektivt sätt och ska baseras på den del av fondens avkastning som överträffar den marknad fonden är investerad i. Det är Pensionsmyndighetens uppfattning att resultatet i förvaltningen bör mätas och ofta mäts mot ett relevant jämförelseindex i kombination med användandet av high watermark.

Pensionsmyndigheten har med hjälp av data från Morningstar Direct funnit att Monyx Aktiv Ränta till stor del investerade i företagsobligationer (se tabeller 1 och 2). Investeringar i företagsobligationer innefattar en riskpremie då investeraren tar en viss risk att företaget som utgivit obligationen inte kan uppfylla sina åtaganden gentemot innehavaren av obligationen.

Asset Allocation History

Time Period: 2013-07-01 to 2018-06-30

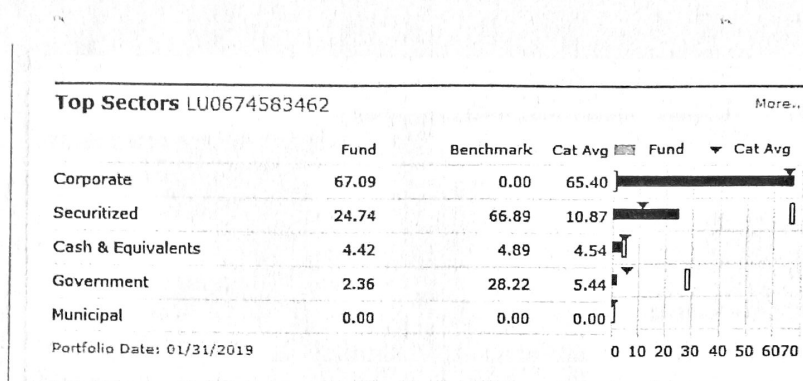

Tabell 1. Historisk allokering för Monyx Aktiv Ränta. Källa: Morningstar Direct

² Årsredovisningarna för 2015-2017 bifogades till ansökan. Årsredovisningen för 2014 har Pensionsmyndigheten hämtat från webbplats www.monyx.se.

³ Daterade april 2015. Pensionsmyndigheten har hämtat fondbestämmelserna från Morningstar Direct.

Tabell 2. Sektorallokering för Monyx Aktiv Ränta Källa: Morningstar Direct

Om syftet med Monyx Strategi Världen investering i Monyx Aktiv Ränta främst var att erhålla exponering mot den riskpremien borde fonden ha kunnat uppnå den exponeringen till lägre kostnad, t.ex. genom att investera i en indexfond med låg fast avgift. Syftet med investeringen i Monyx Aktiv Ränta måste därför, enligt Pensionsmyndighetens bedömning, ha varit att dra nytta av förvaltarnas skicklighet vid investeringar i räntemarknaden. Den skickligheten borde enligt Pensionsmyndigheten i så fall ha utvärderats mot ett relevant jämförelseindex, det vill säga ett index som åtminstone i viss utsträckning innehöll företagsobligationer, och inte mot den riskfria räntan.

I och med att Monyx Aktiv Ränta inte tillämpade high watermark har Monyx Strategi Världen kunnat belastas med rörlig ersättning på Monyx Aktiv Räntas utvecklade fler än en gång på samma utveckling. Pensionsmyndigheten anser att det inte är marknadsmässigt och riskerar att skada pensionsspararnas intressen. Det framgår tydligt av fondavtalet att Pensionsmyndigheten anser att det är olämpligt att inte tillämpa high watermark (jmf p. 3.2 (ii) fondavtalets bilaga C).

Den riskfria räntan har sedan 2015 varit negativ (se gulmarkerat bilaga 3). Monyx Aktiv Ränta fick därmed ta ut rörlig avgift på differensen mellan den negativa riskfria räntan och noll utan någon som helst koppling till förvaltarens skicklighet och förvaltningsförmåga. Pensionsmyndigheten anser att om utgiftsuttaget varit marknadsmässigt i denna del hade det åtminstone begränsats till att relateras till en riskfri ränta på minst noll.

Pensionsmyndighetens bedömning är, i och med ovanstående, att andelsägarna i Monyx Strategi Världen belastades med en rörlig avgift i Monyx Aktiv Ränta som inte togs ut på marknadsmässiga grunder och som inte på ett tillbörligt sätt var kopplad till förvaltarens skicklighet och förvaltningsförmåga.

Pensionsmyndigheten anser dessutom att innehaven i Monyx Aktiv Ränta till stor del var av sådan art att Monyx Strategi Världen lika gärna skulle ha kunnat investera i dessa värdepapper direkt istället för genom fonden Monyx Aktiv Ränta. Detta styrks av dels det faktum att Monyx Strategi Världen delvis placerade i samma värdepapper som Monyx Aktiv Ränta (se bilaga 4). Dels av att Monyx Asset Management AB själva på sin hemsida beskriver att innehaven i Monyx Aktiv Ränta såldes mot att innehaven i Monyx Aktiv Ränta fördes över pro rata till Monyx Strategi Världen.

Pensionsmyndigheten anser således att placeringarna gjordes till högre kostnad än nödvändigt vilket inte var i pensionsspararna intresse.

Innehav i Monyx Genesis

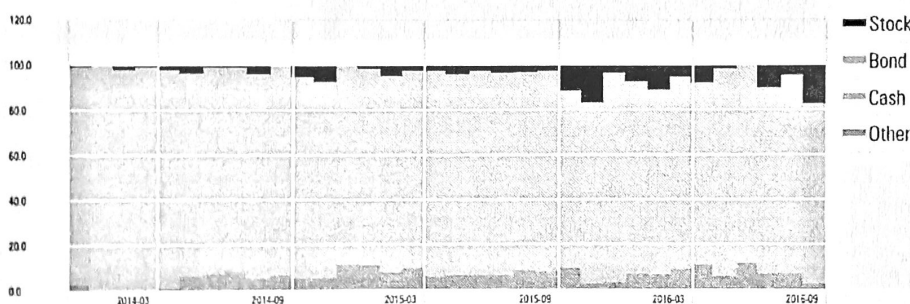
Pensionsmyndigheten konstaterar i Monyx Funds årsredovisningar från 2014 till 2016 att fonden Monyx Strategi Världen haft placeringar i fonden Monyx Genesis. Monyx Genesis var delfond i samma paraplyfond som Monyx Strategi Världen.

Monyx Strategi Världens placering i Monyx Genesis var enligt data från Morningstar Direct under dessa år mellan 1,8 procent upp till 5,2 (se bilaga 2). Placeringen avyttrades i slutet av 2016.

Monyx Genesis tog, enligt dess fondbestämmelser⁴, ut en rörlig avgift på 20 procent av fondens avkastning över riskfri ränta (OMRX T-bill index). Fonden var en blandfond som främst investerade på räntemarknaden men även i aktier (se tabell 3). Pensionsmyndigheten anser att förvaltarnas skicklighet borde, i likhet med fallet med Monyx Aktiv Ränta, ha utvärderas mot ett (eller en kombination av flera) jämförelseindex som innefattade samma marknader som Monyx Genesis placerade på och inte mot den riskfria räntan.

Asset Allocation History

Time Period: 2013-12-01 to 2016-09-30

Tabell 3. Historisk allokering för Monyx Genesis. Källa: Morningstar Direct

Pensionsmyndigheten anser vidare att innehaven i Monyx Genesis var av sådan art att Monyx Strategi Världen lika gärna skulle ha kunnat investera i dessa innehav direkt istället för genom fonden Monyx Genesis. Detta styrks av det faktum att Monyx Strategi Världen i viss utsträckning placerade i samma värdepapper som Monyx Genesis (se bilaga 5). Pensionsmyndigheten anser således att placeringarna gjordes till högre kostnad än nödvändigt vilket inte var i pensionsspararnas intresse.

Pensionsmyndighetens bedömning

I och med det som anförts ovan anser Pensionsmyndigheten att den rörliga avgiften i Monyx Aktiv Ränta och Monyx Genesis utgjorde ett olämpligt avgiftsuttag i Monyx Strategi Världen att jämföras med dolda avgiftsuttag enligt lydelsen i p. 3.5 i fondavtalets bilaga C.

⁴ Daterade november 2015. Pensionsmyndigheten har hämtat fondbestämmelserna från Morningstar Direct.

I p. 3.5 (i) i nya fondavtalets Bilaga C anges att det är förbjudet att göra dolda avgiftsuttag inom premiepensionen genom handel med finansiella instrument⁵ med fonder inom förvaltar-/företagsgruppen som motpart (annat än där aktörerna uppträder helt oberoende av varandra och på ett övertygande sätt kan visa att man upprätthåller principerna om armlängds avstånd och bästa orderutförande) som belastar fonden med kostnader och avgifter som inte redovisas som förvaltningsavgift, dvs. utgör en dold kostnad för fondandelsägarna.

I anvisningarna till samarbetsavtalet, som NFS (som enligt fondavtalet utgör en närstående aktör till Monyx Fund) har ingått med Pensionsmyndigheten, anges att samtliga fondförvaltarens fonder måste anses vara lämpliga för att få vara registrerade i premiepensionssystemet. Begreppet lämplighet innefattar även ett ansvar i fråga om att bibehålla pensionsspararnas förtroende för premiepensionssystemet.

Omständigheter som medför att en fondförvaltare inte kan anses lämplig är till exempel att fondförvaltaren gör investeringar där intressekonflikter föreligger, vilket medför att fondförvaltarens självständighet kan ifrågasättas.

Investeringar i fonder inom samma företagsgrupp som den externa kapitalförvaltaren ingår i innebär en uppenbar intressekonflikt. Pensionsmyndigheten anser att den intressekonflikt som placeringarna i Monyx Aktiv Ränta och Monyx Genesis innebär missgynnade pensionsspararna på så sätt att den orsakade högre kostnad och sämre avkastning för pensionsspararna än vad som annars skulle ha varit fallet.

Pensionsmyndigheten anser även att intressekonflikten var av sådant slag att den skadat förtroendet för premiepensionssystemet.

Enligt p. 3.18.1 i fondavtalets huvuddokument har Pensionsmyndigheten förtydligat att intressekonflikter aldrig får missgynna pensionsspararna på så sätt att det orsakar högre kostnader eller sämre avkastning för pensionsspararna än vad som annars skulle ha varit fallet eller missgynna pensionsspararna på något annat relevant sätt.

Intressekonflikter, inklusive hanteringen av dessa, får heller aldrig vara av sådant slag att de skadar förtroendet för premiepensionssystemet.

I och med det som anförts ovan anser Pensionsmyndigheten att Monyx Funds närstående aktörers agerande har en tydlig negativ påverkan på Pensionsmyndighetens bedömning av huruvida sökanden enligt p. 2.1 tredje stycket i fondavtalets huvuddokument, redan vid tidpunkten för prövningen av ansökan, har gjort sannolikt att denne och fonden kommer uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående.

Pensionsmyndigheten anser vidare att Monyx Fund samt den externa kapitalförvaltaren i och med ovan redovisade innehav och agerande inte satt pensionsspararnas intressen främst, att placeringarna har skadat pensionsspararnas intressen samt skadat förtroende för premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten anser att avgiftsstrukturen och placeringarna i de egna fonderna på ett otillbörligt sätt har gynnat Monyx Funds närstående aktörer på pensionsspararnas bekostnad. Pensionsmyndigheten anser att detta inverkar negativt på myndighetens bedömning av Monyx Funds lämplighet att få ingå fondavtal för fonden Monyx Strategi Världen

⁵ Enligt Fondbolagens Förenings definition innefattas andelar i investeringsfonder av termen finansiella instrument.

enligt fondavtalets p. 3.7.1 samt Pensionsmyndighetens bedömning av fondens lämplighet att få delta på fondtorget enligt fondavtalets p. 3.7.2.

Olämpliga placeringar

Pensionsmyndigheten konstaterar från årsredovisningarna för 2016 och 2017 att fonden Monyx Strategi Världen haft placeringar i de alternativa investeringsfonderna AlphaCF Focus och AlphaCF Diversified (nedan kallade AlphaCore-fonderna). Innehaven avyttrades under 2017. Enligt AlphaCore-fondernas respektive informationsbroschyr⁶ som Pensionsmyndigheten hämtat från Morningstar Direct, hade AlphaCore-fonderna en rörlig avgift på 20 procent över tröskelräntan (0 procent).

Fondbolaget AlphaCore Fonder AB samägdes enligt pressmeddelande⁷ av NewCap Holding A/S (45%), eTurn Fonder AB som ingick i Solidars företagsgrupp (45%) och av sina anställda (10%). AlphaCore-fonderna hade därmed direkta kopplingar till Monyx Fund genom dess externa kapitalförvaltare som också ägs av NewCap Holding A/S. Enligt samma pressmeddelande rekryterades VD:n samt en förvaltare i AlphaCore Fonder AB från den externa kapitalförvaltaren Monyx Asset Management AB:s förvaltningsorganisation vid starten av AlphaCore Fonder AB. Enligt Morningstar Direct startades AlphaCore-fonderna i december 2016 och Monyx Strategi Världen placerade i dessa fonder i samband med starten.

Som tidigare angetts står det i anvisningarna till samarbetsavtalet, som NFS (som enligt fondavtalet utgör en närstående aktör till Monyx Fund) har ingått med Pensionsmyndigheten, att samtliga fondförvaltarens fonder måste anses vara lämpliga för att få vara registrerade i premiepensionssystemet. Begreppet lämplighet innefattar även ett ansvar i fråga om att bibehålla pensionsspararnas förtroende för premiepensionssystemet. Omständigheter som medför att en fondförvaltare inte kan anses lämplig är till exempel att fondförvaltaren gör investeringar där intressekonflikter föreligger, vilket medför att fondförvaltarens självständighet kan ifrågasättas.

Det faktum att AlphaCore-fonderna var nystartade innebär att dessa fonder, vid tidpunkten för den externa kapitalförvaltarens investeringsbeslut, saknade en relevant avkastningshistorik att basera investeringsbeslutet på. Investeringsbeslutet att investera i fonder inom den externa kapitalförvaltarens egen företagsgrupp kan därför rimligen inte ha baserats på en tillfredställande objektiv analys. Det faktum att *samtliga* Monyx Funds fonder, trots olika placeringsinriktningar, investerade i båda AlphaCore-fonderna under samma period är enligt Pensionsmyndigheten ytterligare ett skäl att anse att placeringarna i fonderna inte baserades på en objektiv analys med utgångspunkt i pensionsspararnas intressen utan att syftet varit att gynna sökanden och dess närstående aktörer.

Pensionsmyndigheten anser därför att Monyx Funds närstående aktörer inte med tillbörlig omsorg tillvaratagit pensionsspararnas intressen vid beslutet att investera i AlphaCore-fonderna och att agerandet kan ha skadat pensionsspararnas intressen.

⁶ Informationsbroschyren för AlphaCF Focus var daterad den 19 december 2016 och informationsbroschyren för AlphaCF Diversified var daterad den 30 december 2016.

⁷ Selskabsmeddelelse nr. 4 / 2016 publicerat den 27 maj 2016 med titeln "NewCap Holding A/S er tæt på køb af 45% aktiekapitalen i AlphaCore Fonder AB" hämtat från webbplats www.newcap.dk.

Detta inverkar negativt på Pensionsmyndighetens bedömning av Monyx Funds lämplighet att få ingå fondavtal för fonden Monyx Strategi Världen enligt fondavtalets p. 3.7.1 samt Pensionsmyndighetens bedömning av fondens lämplighet att få delta på fondtorget enligt fondavtalets p. 3.7.2.

Ovanstående har också en tydlig negativ inverkan på Pensionsmyndighetens samlade bedömning av huruvida sökanden enligt p. 2.1 tredje stycket i fondavtalets huvuddokument, vid tidpunkten för prövning av ansökan, gjort sannolikt att denne (inklusive dess närstående aktörer) och fonden kommer uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående. Detta avser i denna del bl.a. följande avtalsvillkor i fondavtalet:

- I p. 3.4 andra stycket (vi) i fondavtalets bilaga C anges att Pensionsmyndigheten anser att placeringar i fonder inom samma företagsgrupp är olämpliga, med undantag för placeringar som baseras på en objektiv analys med syfte att säkerställa en placering som på bästa sätt tillvaratar pensionsspararens intressen.
- Enligt p. 2.1 första och andra styckena i fondavtalets bilaga C ansvarar fondförvaltaren för att närstående aktör vid extern kapitalförvaltning som rör placering i fonden på Pensionsmyndighetens fondtorg inte skadar förtroendet för premiepensionssystemet eller i övrigt kan skada pensionsspararnas intressen.

Olämpliga affärsmetoder

Kundsynpunkter

Frågor, klagomål och synpunkter från pensionssparare som rör aktörer på premiepensionens fondtorg kallas av Pensionsmyndigheten för kundsynpunkter. Dessa synpunkter noteras och sparas av Pensionsmyndighetens kundtjänst samt utgör ett underlag vid myndighetens prövning av en ansökan om att ingå fondavtal. De kundsynpunkter som indikerar en förhöjd risk att sökanden efter avtalets ingående inte kommer att uppfylla samtliga villkor i fondavtalet klassificeras under handläggningen av ansökan som allvarliga kundsynpunkter. Kundsynpunkterna är ofta kopplade till p. 4 och p. 5 i fondavtalets bilaga C.

I p. 4.1 andra stycket (i) i fondavtalets bilaga C anges att det är en olämplig affärsmetod att med hjälp av elektronisk eller annan identitetshandling i förhållande till Pensionsmyndigheten utge sig för att vara pensionsspararen eller att förmå pensionsspararen att använda t.ex. sin e-legitimation på ett felaktigt sätt.

I p. 4.1 andra stycket (iii) i fondavtalets bilaga C anges att det är en olämplig affärsmetod att använda sig av aggressiva försäljningsmetoder, t.ex. att kontakta en pensionssparare vid upprepade tillfällen så att denna känner sig pressad att ingå avtal.

I p. 4.1 tredje stycket (viii) i fondavtalets bilaga C anges att det inte är tillåtet att påstå att kontakten med pensionsspararen sker på uppdrag av Pensionsmyndigheten eller annan aktör än den verkliga uppdragsgivaren.

Pensionsmyndigheten har under perioden januari 2015 – december 2018 erhållit totalt 94 kundsynpunkter som rör Monyx Fund och dess närstående aktörer.⁸

Pensionsmyndigheten har under handläggningen av Monyx ansökan gått igenom dessa synpunkter och klassificerat 30 av dem som allvarliga kundsynpunkter (rensat för dubletter).⁹ De kundsynpunkter som har klassificerats som allvarliga redovisas i bilaga 6.

Exempel på allvarliga kundsynpunkter som inkommit avseende Monyx Fund och dess närstående aktörer är:

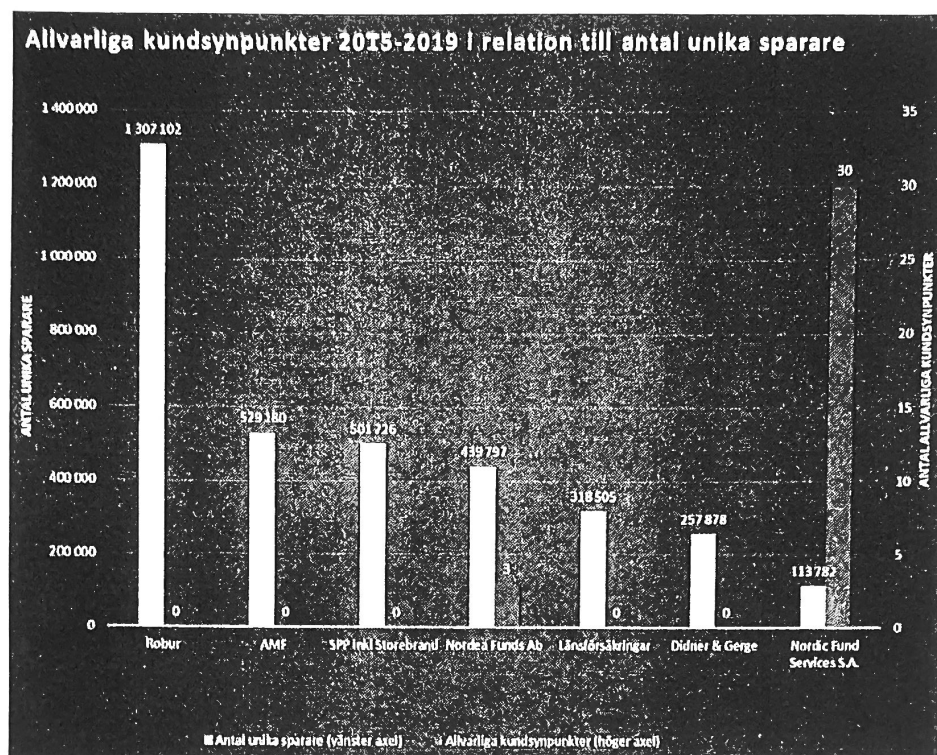
- **Frågat efter kunds BankID:** Kund har blivit uppringd av bolag ”Hjärta” som erbjudit sig att logga in med kunds bank ID (samarbetar med Monyx) för att byta/se över kunds pensioner. Säljaren hos ”Hjärta” har uppmanat kund att skaffa BankID vid flertal tillfällen för att denna säljare ska kunna logga in på kunds sida och se över hans pensioner. (kundsynpunkt med löpnr 14029)
- **Aggressiv försäljning:** Kunden har blivit kontaktad av Hjerta rådgivare som erbjuder ”Flexibel pension”. De ville att kund skulle ta ut sin allmänna pension i förtid och placera pengarna i en kapitalförsäkring. Rådgivaren hade varit väldigt påstridig. (kundsynpunkt med löpnr 13825)
- **Aggressiv försäljning:** Cerberus och deras företag Izafe vill placera kundens premiepension i sina fonder. Kunden ville egentligen inte skriva på något avtal med Cerberus/Izafe men blev övertalad och inte lyssnad till så kunden skrev på avtal med dem. Hen vet inte vilka fonder det gäller. Företaget ville också ha hans personliga kod. Kunden vill säga upp avtalet och ska kontakta företaget. (kundsynpunkt med löpnr 8559)
- **Säger sig ringa från/samarbeta med/på uppdrag av Pensionsmyndigheten:** Kund ringer in och uppger att ett företag som heter Monyx Strategi ringer till hen hela tiden och försöker få hen att ge ut koder samt byta fonder trots att hen sagt nej. De uppger även att de har ett samarbete med pensionsmyndigheten. (kundsynpunkt med löpnr 4193)

Pensionsmyndigheten har gjort en jämförelse mellan förekomsten av allvarliga kundsynpunkter som rör Monyx Fund och dess närstående aktörer respektive de sex fondförvaltare som har flest sparare inom premiepensionen (se tabell 4 nedan)¹⁰. Jämförelsen visar att Monyx Fund och dess närstående aktörer har erhållit tio gånger fler allvarliga kundsynpunkter än sammantaget för de sex fondförvaltare med flest antal sparare på premiepensionens fondtorg.

⁸ De närstående aktörerna är Hjerta (dotterbolag till NewCap Holding A/S), Monetar (kopplat via bolagsstruktur till Monyx Asset Management AB), Monyx Asset Management AB (dotterbolag till NewCap Holding A/S) eller aktörer med vilka de samarbetar med avseende Monyxfonderna.

⁹ Därutöver finns det fyra allvarliga kundsynpunkter avseende Cerberus från tiden före 2016-11-03, det datum då Finansinspektionen godkände NewCap Holding A/S (moderbolag i den koncern Monyx Asset Management AB och NFS tillhör) förvärv av Cerberus AB.

¹⁰ Nordic Fund Services S.A. är den part som har samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten och anges därför i diagrammet som den part som träffats av kundsynpunkterna.

Tabell 4. Allvarliga kundsynpunkter 2015–2019 i relation till antal unika sparare. Källa: Pensionsmyndighetens interna stödsystem och inkomna kundsynpunkter till Pensionsmyndighetens kundtjänst.

Det faktum att det har förekommit enskilda fall av allvarliga kundsynpunkter relaterat till sökanden behöver inte i sig föranleda ett avslag på en ansökan om att få ingå fondavtal. I Monyx Funds fall är dock omfattningen av allvarliga kundsynpunkter såpass stor jämfört med andra fondförvaltare på premiepensionens fondtorg att det inverkar negativt på Pensionsmyndighetens samlade bedömning av Monyx Funds och dess närstående aktörers lämplighet enligt p. 3.7.1 i fondavtalets huvuddokument. Omfattningen av allvarliga kundsynpunkter inverkar även negativt på Pensionsmyndighetens bedömning av om sökanden, vid tidpunkten för prövningen av ansökan, har gjort sannolikt att denne kommer att uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående (p. 2.1 tredje stycket i fondavtalets huvuddokument).

Ovan redovisade kundsynpunkter har även betydelse för om NFS (i egenskap av närstående aktör till Monyx Fund) kan anses ha brustit i sina åtaganden enligt NFS:s samarbetsavtal med Pensionsmyndigheten.

Begreppet god sed på premiepensionsområdet fördes in i de allmänna villkoren för samarbetsavtalet den 1 oktober 2016. God sed på premiepensionsområdet i samarbetsavtalet innebär att fondförvaltaren eller den aktör som fondförvaltaren anlitar eller samarbetar med ska ta till vara pensionsspararnas intressen med tillbörlig

omsorg.¹¹ I anvisningarna till samarbetsavtalet (daterat den 1 oktober 2016) anges till exempel följande:¹²

- Att en fondförvaltare eller annan aktör på något sätt använder eller tar hjälp av pensionsspararens elektroniska identitetshandling (e-legitimation) för att till exempel genomföra ett fondbyte är alltid en överträdelse av god sed på premiepensionsområdet.
- Marknadsföringen av de olika produkterna och tjänsterna får inte vara aggressiv, vilseledande eller på annat sätt otillbörlig.
- Marknadsföringen får heller inte innehålla oriktig eller otydlig information eller falska påståenden som till exempel att fondförvaltaren eller annan ringer från Pensionsmyndigheten eller ringer på grund av ett samarbete eller uppdrag från myndigheten.

Kundsynpunkterna som Pensionsmyndigheten har erhållit och redovisat i denna beslutsavsikt ger en tydlig indikation på att NFS (som är närstående aktör till Monyx Fund) och dess närstående aktörer inte har tagit tillvara pensionsspararnas intressen med tillbörlig omsorg och att NFS därmed kan ha brustit i sina åtaganden enligt dess samarbetsavtal. Även detta har en negativ inverkan på Pensionsmyndighetens samlade bedömning av Monyx Funds och dess närstående aktörers lämplighet enligt p. 3.7.1 i fondavtalets huvuddokument samt på Pensionsmyndighetens bedömning av om sökanden, vid tidpunkten för prövningen av ansökan, har gjort sannolikt att denne kommer att uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående.

Förvärv och drift av företag som inte anses lämpliga

Vissa av de ovan angivna allvarliga kundsynpunkterna rör Monyx Funds närstående aktörer Cerberus AB/iZave och Hjerta¹³. Aktörerna har koppling till och påverkar Monyx Funds ansökan om att få ingå fondavtal på nedanstående sätt.

NewCap Holding A/S, som äger NFS och Monyx Asset Management AB, förvärvade i november 2016 försäkringsrådgivaren Cerberus AB (sedermera iZave).¹⁴ NewCap Holding A/S meddelade i ett pressmeddelande i oktober 2017¹⁵ att iZave skulle avvecklas och att spararna skulle flyttas till NewCap Holding A/S dotterbolag Factor Insurance Brokers AB.

Enligt en artikel i Svenska Dagbladet den 23 november 2018 (bilaga 7) meddelade InsureSec disciplinnämnd att 26 försäkringsförmedlare som tidigare varit verksamma i bolaget Cerberus/iZave hade uteslutits ur InsureSec:s register. Svenska Dagbladets artikel angav att InsureSec:s utredning visade att rådgivningen inte hade anpassats

¹¹ Se anvisningar till samarbetsavtalet, s. 7.

¹² Se anvisningar till samarbetsavtalet, s. 8-9.

¹³ Kundsynpunkterna har lämnats under februari och mars 2017 respektive under juni 2018.

¹⁴ Selskabsmeddelelse nr. 12/2016 publicerat den 10 november 2016 med titeln "Udskyldelse af tidspunkt for gennemførelse af køb af Cerberus AB", hämtat från webbplats www.newcap.dk.

¹⁵ Selskabsmeddelelse nr. 09/2017 publicerat den 16 oktober 2017 med titeln "Newcap restrukturerer sine svenske forretningsaktiviteter med henblik på at effektivisere og skabe en stærk distribution under Hjerta brandet", hämtat från webbplats www.newcap.dk.

efter kundens behov, utan att syftet hade varit att sälja bolagets egna fonder utan kundens vetskap.

Pensionsnyheterna skrev följande i en artikel från den 20 september 2018¹⁶:

*”Numer återfinns flera av de gamla Cerberusrådgivarna som franchisetagare i bolaget Hj Rådgivning och Förmedling, som finns i Hjerta och delar adress med dem på Strandvägen 5 i Stockholm. Där får kunderna via hemsidan veta att de gärna står till tjänst för att erbjuda dem råd om de placeringar de gjorde under Cerberustiden.”*¹⁷

I p. 3.7.1 i fondavtalets huvuddokument anges att kraven som myndigheten ställer på fondförvaltaren, närstående aktörer och intressenter innebär att de ska agera på ett sådant sätt att de inte skadar förtroendet för premiepensionssystemet och inte heller i övrigt kan skada pensionsspararnas intressen.

Pensionsmyndigheten anser att NewCap Holding A/S förvärv och drift av företag där det obestriddigen förekommit missvisande rådgivning med syfte att ekonomiskt gynna bolaget och dess ägare på bekostnad av spararnas intressen, givet den negativa uppmärksamhet som Cerberus/iZave har fått i media och av InsureSec (se bilaga 8), har skadat förtroende för premiepensionssystemet. Även detta inverkar negativt på Pensionsmyndighetens samlade bedömning av Monyx Funds lämplighet att delta på fondtorget.

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten har under handläggningen av Monyx Funds ansökan om att få ingå fondavtal avseende fonden Monyx Strategi Världen kommit fram till att sökanden inte har förvaltat fonder under en sådan sammanhängande tidsperiod om minst tre år som säkerställer att verksamheten kan bedömas vid tidpunkten för prövningen av ansökan. Myndigheten finner därför att Monyx Fund inte uppfyller kravet på verksamhetshistorik enligt 64 kap. 17 c § andra stycket 1 SFB och 4 § förordningen om premiepension.

Monyx Fund och fonden uppfyller inte, enligt Pensionsmyndighetens mening, samtliga de avtalsvillkor som anges i p. 2.1 andra stycket (i)–(iv) i fondavtalets huvuddokument och som krävs för att myndigheten ska kunna bevilja en ansökan om fondavtal. Bristerna avser framförallt uppfyllandet av avtalsvillkoren om lämplighet i p. 3.7.1 och p. 3.7.2 i fondavtalets huvuddokument.

Det är Pensionsmyndighetens samlade bedömning att Monyx Fund och dess närstående aktörer inte är lämpliga med avseende på viljan och förmågan att inom ramen för verksamheten sätta pensionsspararnas intressen i första rummet, anseende samt andra omständigheter av betydelse. Pensionsmyndigheten anser att Monyx Funds och dess närstående aktörers agerande är förtroendeskadligt för premiepensionssystemet och kan skada pensionsspararnas intressen.

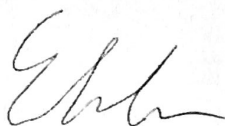
¹⁶ Artikel i Pensionsnyheterna den 20 september 2018 12:53 med rubriken ”Vart tog Cerberus rådgivare vägen?”. Artikeln är hämtad från <http://www.pensionsnyheterna.se/pub2/viewArticle?articleId=47206>.

¹⁷ Pensionsmyndigheten konstaterar att Hj Rådgivning och Förmedling är ett dotterbolag till NewCap Holding A/S.

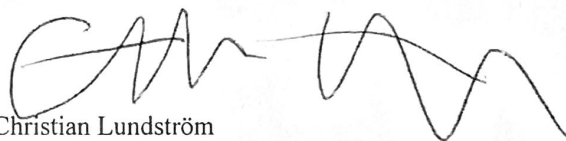
Det är vidare Pensionsmyndighetens uppfattning att inte heller fonden är lämplig att delta på fondtorget. Orsaken är att styrningen av fonden inte visar på att verksamheten inte skadar förtroendet för premiepensionssystemet eller i övrigt kan skada pensionsspararnas intressen.

Monyx Fund uppfyller inte heller, enligt Pensionsmyndighetens mening, villkoret i p. 2.1 tredje stycket i fondavtalets huvuddokument. Myndighetens samlade bedömning är att sökanden, vid tidpunkten för prövningen av ansökan, inte har gjort sannolikt att denne och fonden kommer att uppfylla samtliga villkor i fondavtalet efter avtalets ingående.

På de samlade grunder som anförts i denna beslutsavsikt finner Pensionsmyndigheten att Monyx Fund inte kan beviljas fondavtal. Pensionsmyndigheten har därför för avsikt att avslå Monyx Funds ansökan.

Emma Karlsson
Fondutredare
Enheten för förvaltning av fondtorget

Christian Lundström
Enhetschef
Enheten för förvaltning av fondtorg

Information

Frågor

Om ni vill veta mer är ni välkomna att kontakta Pensionsmyndighetens genom fundselection@pensionsmyndigheten.se. Mer information finns också på vår webbplats pensionsmyndigheten.se.